

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

T Landelijke Organisatie Kinderen-Ouders-Grootouders
T.a.v. het secretariaat
Koninginneweg 90
2012 GR Haarlem

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
S. Nourozi Oranje

Datum 18 juli 2023
Onderwerp Reactie op uw brief over de pilot kosteloze rechtsbijstand van 20 juni 2023

Projectnaam
Rechtsbescherming

Ons kenmerk
4778397

Uw kenmerk
Brief van 20 juni 2023

Geachte mevrouw Barendse-Cornelissen,

Hartelijk dank voor uw brief d.d. 20 juni 2023. Hierin verwijst u naar een artikel d.d. 9 juni 2023 in het Algemeen Dagblad over de pilot kosteloze rechtsbijstand voor ouders bij een gezagsbeëindigende maatregel. U stelt dat met deze pilot de keuzevrijheid van burgers om een advocaat te kiezen in het geding is. U vraagt zich af op welke wijze rechtbanken momenteel advocaten selecteren en aanwijzen.

Ouders krijgen sinds 1 januari 2023 kosteloze rechtsbijstand aangeboden bij een procedure waarin gezagsbeëindiging van hun kind(eren) wordt verzocht. Hiermee wordt beoogd om de 'equality of arms'-positie van ouders te versterken en zo de rechtsbescherming van ouders en kinderen te verbeteren. Op dit moment wordt het uitgangspunt gehanteerd dat de griffie van de rechtbank bij het ontvangen van een verzoekschrift tot een gezagsbeëindigende maatregel, allereerst uitzoekt of er een voorkeursadvocaat bekend is (een advocaat die reeds in een eerdere procedure betrokken is geweest bij ouders). Indien dit het geval is, zal deze advocaat worden aangewezen in de onderhavige procedure. Als blijkt dat er nog géén advocaat bekend is bij ouders, zal de griffie een advocaat aanwijzen op basis van de lijst van jeugdrechtsadvocaten die de Raad voor Rechtsbijstand ter beschikking heeft gesteld. Steeds wordt de eerstvolgende advocaat van de lijst benaderd. Indien naderhand blijkt dat ouders al een advocaat hebben of dat zij liever een andere advocaat wensen, dan is het mogelijk om dit met de aangewezen advocaat te bespreken. De aanwijzing kan in dat geval via de rechtbank worden omgezet naar de nieuwe (voorkeurs)advocaat. Indien de voorkeursadvocaat niet over de nodige specialisatie beschikt, dan kunnen ouders voor bijstand door deze (voorkeurs)advocaat kiezen. In dat geval is echter *geen* sprake van kosteloze rechtsbijstand in het kader van deze pilot. Deze regeling is tevens terug te vinden in artikel 4 van de Tijdelijke beleidsregel pilot kosteloze rechtsbijstand procedures in eerste aanleg [...] gezagsbeëindiging.

Met ingang van 1 oktober 2023 wordt deze pilot uitgebreid met eerste verzoeken tot (spoed)uithuisplaatsing. Met ingang van die datum kunnen naast gespecialiseerde jeugdrechtsadvocaten ook personen- en familierechtadvocaten ouders bijstaan. De griffie van de rechtbank zoekt eerst uit of er een advocaat al betrokken is bij het gezin. Als dat niet het geval is, wijst de griffie een advocaat aan die bij de Raad voor Rechtsbijstand staat ingeschreven bij het specialisme 'civiel jeugdrecht' of daarnaast -per 1 oktober a.s.- bij het specialisme 'Personen- en Familierecht'.